

**ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ
РИЛСКИ“**

ФИЛОЛОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

КАТЕДРА ПО ЛИТЕРАТУРА И ЕТНОЛОГИЯ

2700 Благоевград, ул. Иван Михайлов 66; 073 / 88 55 01; info@swu.bg; www.swu.bg

**ИНФОРМАЦИОНЕН ПАКЕТ
НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА**

НАУЧНА ОБЛАСТ: ХУМАНИТАРНИ НАУКИ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 2.1. ФИЛОЛОГИЯ

ДОКТОРСКА ПРОГРАМА: ФОЛКЛОРИСТИКА И ЕТНОЛОГИЯ

ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН: ДОКТОР

НИВО ПО НКР: 8

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: ИЗСЛЕДОВАТЕЛ

СРОК НА ОБУЧЕНИЕ: 3 /три/ или 4 ГОДИНИ

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: РЕДОВНА / ЗАДОЧНА / САМОСТОЯТЕЛНА

ЕЗИК НА ОБУЧЕНИЕ: БЪЛГАРСКИ

Благоевград, 2020

1. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

Докторската програма по **Фолклористика и етнология** е насочена към магистри, завършили специалности от професионално направление 2.1. Филология, както и към кандидати от други хуманитарни направления с интерес и подготовка в областта на фолклора, етнологията и културното наследство. Подходяща е също така за завършили специалност **Българска филология**, поради интегрираната в обучението дисциплина „Фолклористика“.

Обучението се провежда в срок от **три години** при редовна форма и **четири години** при задочна форма на обучение. Програмата включва следните основни дейности: образователни, научноизследователски, педагогически, административно-организационни и други.

Всички дейности са организирани така, че да отговарят на **националните изисквания** съгласно **ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Ниво 8 от Националната квалификационна рамка (НКР)**. Обучението може да се персонализира в зависимост от изследователските интереси на докторанта – както в рамките на фолклористиката, така и на етнологията.

2. ЦЕЛИ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

Основната цел на докторската програма е да подготви **висококвалифицирани специалисти**, способни да извършват самостоятелни и екипни научни изследвания в областта на фолклористиката и етнологията. Завършилите могат да се реализират в научни институти, културни институции, университети, етнографски музеи и други публични и частни структури, работещи в сферата на културното наследство, малцинствени политики, етнически и религиозни въпроси.

Конкретни цели на програмата: изграждане на умения за научни изследвания във фолклористиката и етнологията, включително сравнителни изследвания; развиване на компетенции за извършване на самостоятелни етнологични анализи; създаване на основа за преподавателска дейност; прилагане на научните резултати в преподаването чрез създаване и интерпретация на нови знания; развиване на аналитични умения при работа с литература и емпирични данни; усъвършенстване на умения за създаване на научни текстове от различни академични жанрове (доклади, статии, студии, монографии); подготовка за екипна и самостоятелна работа по научни проекти; формиране на компетентност за синтезиране на теоретични и сравнителни изследвания; изграждане на умения за обработка и интерпретация на бази данни за нуждите на образованието, научната и проектната дейност.

3. ОБЩА КВАЛИФИКАЦИЯ И СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА

Обучението в докторската програма се осъществява съобразно **индивидуалните интереси** на докторанта и спецификата на утвърдената тема на дисертационния труд. Програмата отговаря на съвременните обществени потребности, свързани с културната идентичност, социалните трансформации и межкултурното общуване.

Предоставят се възможности за задълбочени изследвания в различни направления като: фолклористика, балкански фолклор, етнология и пр.

Образователният компонент включва: три задължителни общи курса за всички докторанти; един задължителен курс по избор от Модул А (съобразно темата на дисертацията); възможност за избор на до две допълнителни дисциплини от Модул Б.

Завършилите получават **образователната и научна степен „Доктор“** в професионално направление **2.1. Филология**, научна специалност **„Етнология и фолклористика“**, както и професионалната квалификация **„Изследовател“**.

4. УСВОЕНИ ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ СЪГЛАСНО НКР

4.1. Знания (теоретически и/или фактологически)

Докторантите следва да притежават систематизирани и задълбочени знания по фолклористика и етнология; да владеят методи за сравнителен, диахронен, типологичен и интердисциплинарен анализ; да могат да разширяват и развиват съществуващите научни парадигми; да умеят да провеждат теренни изследвания; да са подготвени за интер- и мултидисциплинарна изследователска работа.

4.2. Умения (познавателни и/или практически)

Докторантите:

- работят ефективно в екип и решават сложни научни проблеми;
- търсят, анализират и систематизират етнологична информация;
- решават критични ситуации при теренна и архивна работа;
- комбинират методи и стратегии за иновации в изследванията;
- представят научните си резултати устно и писмено – в статии, доклади, форуми и публикации;
- интегрират изследователските си резултати в преподавателската практика.

4.3. Самостоятелност и отговорност

Докторантите:

- създават и интерпретират нови знания в областта на фолклора и етнологията;
- оценяват обективно и критично собствената си научна работа;
- демонстрират способност за принос в научната област чрез иновативни изследвания.

5. СФЕРИ НА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилиите докторската програма по фолклористика и етнология получават **професионална квалификация „Изследовател“ (2643)** и могат да се реализират в следните професионални сфери:

- **преподаватели** във висши училища (2310 „Преподавател във висше училище“);
- **учени и изследователи** в институти и центрове (1223 „Ръководители на научноизследователска и развойна дейност“);
- **специалисти** в музеи, културни и етнографски институции;
- **експерти и консултанти** в сферата на културното наследство, межкултурните и религиозни отношения;
- **учители** в средното образование (по фолклор и етнологични модули);
- **експерти в НПО**, ангажирани с малцинствени, етнически и религиозни общности;
- **специалисти в държавната администрация**, работещи по културни, социални или интеграционни политики.

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНИЯ ПЛАН

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ	Форма на подготовка и реализация	Форма на признаване
----------------------------	----------------------------------	---------------------

		КР ЕД ИТ И	ХС РА РИ У М	Лекции, семинари, самостоятелна подготовка, консултации, участия и др	Изпит, текуща оценка, събеседване, сертификат, отчет, протокол, заверка
I.	ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ				
1.	Задължителна дисциплина 1(по тематичната насоченост на дисертацията – избира се от модул А).	10.0	30 0	30 л, (30 аз / 240 сп)	I-III изпит, тест, презентация, събеседване, реферат
2.	Задължителна дисциплина 2: Теория и методология на научното изследване	10.0	30 0	30 л, (30 аз / 240 сп)	I-III изпит, тест, презентация, събеседване, реферат
3.	Подготовка и управление на проекти	10.0	30 0	60 л, (60 аз / 240 сп)	I-III изпит, тест, презентация, събеседване, реферат
4.	Английски език	10.0	30 0	120с (120 аз/180 сп)	I-III изпит, тест, презентация, събеседване, реферат
5.	Избираема дисциплина 1 (от модул Б)	10.0	30 0	30 л, (30 аз / 240 сп)	I-III изпит, тест, презентация,

					събеседване, реферат
	ОБЩО :	30 Мин.	900		
II.	НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ				
1.	Проучване и реферирание на научна литература	5.0	15 0	Самостоятелна подготовка, консултации	I-IV отчет, събеседване, доказателствен материал
2.	Теренно етноложко изследване по темата на дисертационния труд	10.0	30 0	Самостоятелна подготовка, консултации	II-IV отчет, протокол от заседание
3.	Изработване на концепция за научно изследване	5.0	15 0	Самостоятелна подготовка, консултации	II отчет, събеседване
4.	Изготвяне на методологична рамка на дисертационен труд	10.0	30 0	Самостоятелна подготовка, консултации	III отчет, събеседване, доказателствен материал
5.	Обработване и систематизиране на емпиричния материал	10.0	30 0	Самостоятелна подготовка, консултации	III отчет, събеседване, доказателствен материал
6.	Участие в научен форум (семинар, публична лекция, уъркшоп, симпозиум, конференция, конгрес и др.) като слушател	5.0	41 50	Самостоятелна подготовка, консултации	III отчет, събеседване, доказателствен материал
7.	Участие в научен форум (семинар, публична лекция, уъркшоп, симпозиум, конференция, конгрес и др.) с доклад	15.0	45 0	участие	IV- VI отчет и сертификат
8.	Подготовка и представяне на статия/ студия за публикуване	20.0	60 0	Самостоятелна подготовка, консултации	IV-VI отчет, събеседване, доказателствен материал
9.	Одобрена за публикуване/ Публикувана статия/ студия в България	20.0	60 0	доказателствен материал	IV- VI отчет и сертификат
10.	Одобрена за публикуване/ Публикувана статия/ студия в чужбина	25.0	75 0	доказателствен материал	IV- VI отчет и сертификат
11.	Одобрена за публикуване/ Публикувана статия/ студия в реферирано издание	30.0	90 0	доказателствен материал	IV- VI отчет и сертификат
12.	Изготвяне, оформяне и представяне на относително завършени съществени части от дисертационния труд	15.0	45 0	самостоятелна подготовка, консултации	V-VI отчет, събеседване, доказателствен материал

13.	Подготовка на дисертационния труд за представяне пред обучаващата катедра	15.0	45 0	самостоятелна подготовка, консултации	V- отчет, събеседване, доказателствен материал
14	Обсъждане на дисертационния труд на заседание на обучаващата катедра	15.0	45 0	доказателствен материал	VI сем. протокол от заседанието
15	Редактиране и финализиране на текста на дисертацията след обсъждане в обучаващата катедра	15.0	45 0	самостоятелна подготовка, консултации	VI- отчет, събеседване, доказателствен материал
16.	Защита на докторската дисертация				
	ОБЩО :	140	420		
III. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДЕЙНОСТ					
1.	Водене на семинарни занятия и/или практически упражнения	6.0	18 0	Минимум 30 проведени часа семинарни занятия и/или практически упражнения +150 часа самостоятелна подготовка	III-VI отчет, заверка от ръководителя на катедрата
2.	Семинарни занятия, практически упражнения, водени от научния ръководител или други часове на обучаващата катедра	1.0	30	5 аз, 25 сп	III-VI отчет, заверка от ръководителя на катедрата
3.	Участие в провеждане на изпит	1.0	30	5 аз, 25 сп	III-VI отчет, заверка от титуляра на дисциплината или от ръководителя на катедрата
4.	Изготвяне на тестове за писмено изпитване	1.0	30	5 аз, 25 сп	III-VI отчет, заверка от титуляра на дисциплината или от ръководителя на катедрата
5.	Проверка на писмени работи	1.0	30	5 аз, 25 сп	III-VI отчет,

					заверка от титуляра на дисциплината или от ръководителя на катедрата
6.	Консултации на студенти	1.0	30	5 аз, 25 сп	III-VI отчет, заверка от ръководителя на катедрата
	ОБЩО :	8.0	240		
IV.	ДРУГИ				
1.	Участие (като слушател или референт) в научните семинари на Филологическия факултет	1.0	30	5 аз, 25 сп	I-VI сем. отчет, заверка от ръководителя на катедрата
2.	Участие в подготовката и провеждането на научен форум на Филологическия факултет	1.0	30	5 аз, 25 сп	I-VI сем. отчет, заверка от декана
3.	Работа по учебна или друга документация	1.0	30	5 аз, 25 сп	I-VI сем. отчет, заверка от ръководителя на катедрата
4.	Квесторство на държавни изпити във Филологическия факултет	1.0	30	5 аз, 25 сп	I-VI сем. отчет, заверка от ръководителя на катедрата
5.	Изготвяне на рецензия на бакалавърска дипломна теза	1.0	30	5 аз, 25 сп	I-VI сем. отчет, заверка от ръководителя на катедрата
6.	Участия в заседания на съвета на обучаващата катедра	1.0	30	5 аз, 25 сп	I-VI сем. отчет, заверка от ръководителя на катедрата
	ОБЩО :	2.0	60		
	ОБЩО (за цялата продължителност на обучението):	180	5400		
	Модул А - задължителни дисциплини				

1.	Фолклористиката и етнологията в България: идеи, личности и институции	10.0	300	(30 аз / 270 сп)	I- III сем. изпит, тест, презентация, събеседване
2.	Теория и методология на научното изследване	10.0	300	(30 аз / 270 сп)	I- III сем. изпит, тест, презентация, събеседване
3.	Писане и управление на проекти	10.0	300	(60 аз / 240 сп)	I- III сем. изпит, тест, презентация, събеседване
4.	Английски език	10.0	300	120 аз/180 сп	I- III сем. изпит, тест, презентация, събеседване
5.	МОДУЛ Б - ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ				
1.	Фолклорна наративистика	10.0	300	(30 аз / 270 сп)	I- III сем. изпит, тест, презентация, събеседване
2.	Балкански език	10.0	300	(30 аз / 270 сп)	I- III сем. изпит, тест, презентация, събеседване
3.	Ритуалните цикли в културата на българското село	10.0	300	(30 аз / 270 сп)	I- III сем. изпит, тест, презентация, събеседване
4.	Балкански фолклор	10.0	300	(30 аз / 270 сп)	I- III сем. изпит, тест, презентация, събеседване
5.	Антропология на емоциите	10.0	300	(30 аз / 270 сп)	I- III сем. изпит, тест, презентация, събеседване

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

ФОЛКЛОРИСТИКАТА И ЕТНОЛОГИЯТА В БЪЛГАРИЯ – ИДЕИ, ЛИЧНОСТИ И ИНСТИТУЦИИ

ECTS кредити: 10.0

Форма на оценяване: изпит

Семестър: I-III

Седмичен хорариум: 2 л+0 су+18 сп

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология, Филологически факултет

Лектор: доц. д-р Илия Недин

E-mail: nedin@swu.bg

Вид на изпита: писмен / събеседване

Анотация: Дисциплината „Фолклористика и етнологията в България – идеи, личности и институции“ има за цел да предостави на обучаващите се систематизирани знания за историческото развитие на българската фолклористика и етнология, основните идеи, водещите личности и институционалните форми, свързани с научното им утвърждаване.

В рамките на курса се разглеждат: основните направления и школи във фолклористиката и етнологията в България; приноси на изтъкнати учени и изследователи; ролята на институциите (научни, образователни, културни) в развитието на тези дисциплини; влиянието на обществено-политическите контексти върху научното изследване на традиционната култура и идентичност; връзките между академичното знание и културната политика.

Дисциплината предоставя възможност за критическо осмисляне на натрупаното научно знание, на институционалните модели и на актуалните предизвикателства пред фолклористиката и етнологията в съвременността.

След завършване на курса докторантите ще притежават задълбочени познания за научната традиция в България в тази област, както и умения за анализ и интерпретация на научни идеи и практики в културно-исторически контекст. Обучението е съобразено с мисията на университета и квалификационната характеристика на програмата.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на докторантите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи). Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез оценка, която се базира на изпита.

ТЕОРИЯ И МЕТОДОЛОГИЯ НА НАУЧНОТО ИЗСЛЕДВАНЕ

ECTS кредити: 10.0

Форма на оценяване: изпит

Седмичен хорариум: 2 л+0 су+18 сп

Статут на дисциплината: задължителна

Семестър: I-III

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология, Филологически факултет

Лектор: проф. д-р Ана Лулева

E-mail: analuleva@swu.bg

Вид на изпита: писмен / събеседване

Анотация: Дисциплината „Теория и методология на научното изследване“ има за цел да въведе докторантите в основните принципи, подходи и методи на научното познание. Тя предоставя теоретична основа и практически умения за разработване и реализиране на научни изследвания в съответната научна област.

Основни акценти в курса са: същност и структура на научното знание; видове научни изследвания и научни парадигми; формулиране на научни проблеми, хипотези и цели; методи за събиране, анализ и интерпретация на научна информация; логика на научното изследване и етапи на изследователския процес; критерии за научна достоверност, обективност и валидност; етика в научните изследвания.

Курсът дава възможност на обучаващите се да изградят необходимите компетентности за критично мислене, избор и прилагане на адекватни методи при провеждането на собствени изследвания, както и за научно аргументирано представяне на резултатите.

Обучението е съобразено с квалификационната характеристика на програмата и отразява съвременните изисквания към научната подготовка на докторанти. Контролът върху усвояването на материала се осъществява чрез текуща оценка, писмен изпит и събеседване.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на докторантите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи). Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез оценка, която се базира на изпита.

ПОДГОТОВКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ

ECTS кредити: 10.0

Форма на оценяване: изпит

Семестър: I

Седмичен хорариум: 4 л + 16 сп

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство:

Катедра „Финанси и отчетност“

Лектор: доц. д-р Иван Тодоров

E-mail: ivanK.todorov@swu.bg

Анотация: Целта на обучението по дисциплината „Подготовка и управление на проекти“ е да подготви висококвалифицирани специалисти в подготовката и управлението на проекти на национално и трансевропейско ниво, като се предоставят знания и умения на различни видове проекти и програми.

Съдържание на учебната дисциплина: Национални и международни инструменти за подкрепа на проекти и програми с различна насоченост; Същност и основни характеристики на управлението на проекти и управлението на проектни екипи; Вземане на

стратегически и тактически управленчески решения, свързани с управлението на проекти. Разработване на проект, дизайн на проект в различни области

Технология на обучението и оценяване: Постигането на целите на курса се контролира с провеждането на два теста – входен и окончателен.

АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 10

Хорариум: 8л + 12 сп

Форма на оценяване: изпит

Статут на дисциплината: задължителна

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра: „Германистика и романистика“

Филологически факултет

Лектор: доц. д-р Иванка Сакарева

E-mail: vanyasakareva@swu.bg

Анотация: Курсът цели практическа подготовка на студентите по английски език, като фокусът е върху усвояване на основни знания по лексика и граматика при по-ниските нива и усъвършенстването и разширяването на знанията и повишаване на нивото на владение на езика в по-високите нива.

Съдържание на учебната дисциплина: Специален акцент се поставя върху изграждането на уменията за говорене и слушане, както и върху усвояването на основни принципи на изграждането на академичен текст на английски език, както и на уменията за изготвяне на презентации, автобиография, абстракт и статия на английски език. Курсът по английски език за докторанти задължително съдържа следните модули: практическа граматика, лексика, писмени упражнения, четене и слушане с разбиране и разговор. В зависимост от конкретните нужди на обучаемите от различните факултети и специалности се въвежда и специализирана за областта лексика както и упражнения по специализиран и общ превод.

Технология на обучението и оценяване: Курсът се провежда (обикновено всяка година в първия месец след приключване на летния семестър) и времетраенето му може да варира в зависимост от формирането на групите по нива на езикова компетентност. Нивото на компетентност се определя чрез предварителен входен тест, на базата на който участниците се разпределят по нива – начинаещи, средно напреднали и напреднали, отговарящи на нивата A1, A2 - B1 и B2 – C1 по Европейската езикова рамка. Обучението се базира на интегративен подход, при който придобиването на нови за докторантите знания и умения е основано на развиването на четирите основни видове умения: четене, писане, слушане и говорене.

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

ФОЛКЛОРНА НАРАТИВИСТИКА

ECTS кредити: 10.0

Форма на оценяване: изпит

Семестър: I-III

Седмичен хорариум: 2 л+0 су+18 сп

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектор: доц. д-р Илия Недин

E-mail: nedin@swu.bg

Анотация:

Дисциплината „Фолклорна наративистика“ е насочена към задълбочено изучаване на повествователните жанрове в устната фолклорна традиция. Курсът запознава докторантите със спецификата на фолклорното разказване, функциите на разказвача и механизмите на създаване, предаване и трансформация на фолклорния наратив.

Акцентите в обучението включват: класификация на фолклорните наративни жанрове – митове, приказки, легенди, анекдоти, предания и др.; структура и композиционни модели на устния разказ; контекст на разказване и социална функция на фолклорния наратив; взаимодействие между традиция и индивидуално творчество; жанрови трансформации в съвременна среда и в медийния контекст. Дисциплината обръща внимание и на методите за полеви изследвания, събиране, документиране и анализ на фолклорни наративи, както и на проблемите, свързани с тяхното архивиране и интерпретация.

След завършване на курса докторантите ще притежават компетентност за критическо анализиране на фолклорни текстове, за прилагане на съвременни теоретични подходи към устната традиция и за провеждане на самостоятелни изследвания в областта на фолклористиката и културната антропология.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на докторантите. Извънаудиторната заетост включва: консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи). Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез оценка, която се базира на изпита.

БАЛКАНСКИ ЕЗИК (ГРЪЦКИ)

ECTS кредити: 10.0

Форма на оценяване: изпит

Семестър: I-III

Седмичен хорариум: 2 л+0 су+18 сп

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по славистика и балканистика

Филологически факултет

Лектори:

гл. ас. д-р Десислава Йорданова, гл. ас. д-р Мария Христова, гл. ас. Наталия Сотирова

Катедра по славистика и балканистика
dessita_y@swu.bg, mchristova@swu.bg, natali@swu.bg

Анотация:

Курсът по практически гръцки език е избираема учебна дисциплина, която се изучава от студентите в докторската програма *Етнология и фолклористика* в продължение на 3 семестъра с общ хорариум 180 часа упражнения. Учебната дисциплина цели да даде основни знания на студентите по гръцки език и създаде у тях комуникативни умения, които ще им позволят както да общуват в гръцка езикова среда, така и да възприемат и превеждат текстове на познати и изучавани теми.

Съдържание на учебната дисциплина:

Азбука. Правила за четене и писане. Категория род и число. Определителен и неопределителен член. Употреба. Падежна система. Склонения. Глагол – спрежения, времена и наклонения. Числителни имена. Прилагателни имена – степени за сравнение. Наречия – степени за сравнение и т.н. Интегриране на лексико-граматични знания при продуцирането на текст на гръцки език: писмени и устни упражнения, ситуативни диалози, ролеви игри, превод, преразкази, есета и пр.

Технология на обучението и оценяване:

Студентите започват изучаването на втория чужд език от нулево ниво като следват избраната учебна система. В хода на учебния процес изпълняват различни задачи, свързани с продуцирането на чуждоезиков текст в устна или писмена форма (ситуативни диалози, кратки съчинения и превод на адаптирани текстове), четене с разбиране, слушане с разбиране, разнообразни лексико-граматични упражнения. Работи се по теми, залегнали в учебната система, както и с допълнителни материали, съобразени с нивото на студентите.

РИТУАЛНИТЕ ЦИКЛИ В КУЛТУРАТА НА БЪЛГАРСКОТО СЕЛО

ECTS кредити: 10.0

Форма на оценяване: изпит

Семестър: I-III

Седмичен хорариум: 2 л+0 су+18 сп

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектор: доц. д-р Илия Недин

E-mail: nedin@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Ритуалните цикли в културата на българското село“ цели да задълбочи познанията на докторантите относно структурите и функциите на ритуалите в традиционната култура. Акцентът е върху календарните, житейските и трудовите обредни цикли, както и върху тяхната символика, социална роля и

трансформации в края на 19. и началото на 20. век. Програмата обхваща също и появата на политически ритуали в по-късен етап. Курсът включва петнадесет теми, разглеждащи както теоретични аспекти, така и анализ на конкретни обреди в тяхното регионално разнообразие.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност за решаване на ритуала (Емил Дюркем, Алберт Байбурин). Ритуалът. Социализиращи обреди/ rites de passage (Арнолд ван Женепп). Обредите при раждане и ранна социализация като символично средство за преминаването на детето в човешкия социум. Предбрачното общуване в традиционната култура. Сватбата като модел за структуриране на ритуала. Сватбата като преход и творение (Радост Иванова). Предсватбени обреди. Сватбени обреди. Цикълът от следсватбените обреди. Сватбените обредни песни. Погребална и поменна обредност: регионални варианти и балкански паралели. Представи за смъртта и отвъдния свят. Погребалните оплаквания. Време и на календар. Зимата - време за празнуване. Зимните обреди като символично желаното плодородие и благополучие. Преходът към процес пролет. Ритуалното осмисляне на събуждането на природата като амбивалентен процес. Лятото от - период на усилен полски труд и разтоварване на празничния ритъм. Преходът от есен към зима - неутрализиране на хтоничните сили. Политически ритуали в България. Съвременни трансформации на ритуала. „Измислени традиции“

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на докторантите. Предвиждат се консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др.

БАЛКАНСКИ ФОЛКЛОР

ECTS кредити: 10.0

Седмичен хорариум: 2 л+0 су+18 сп

Форма на оценяване: изпит

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: I-III

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектор: доц. д-р Илия Недин

E-mail: nedin@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Балкански фолклор“ има за цел да въведе докторантите в основните възгледи, дефиниции и теоретични подходи към фолклора като културен феномен. Курсът разглежда фолклора като израз на народното изкуство, така и като част от системата на традиционната култура. Програмата включва исторически преглед на развитието на фолклористиката на Балканите и в България, с акцент върху възрожденската епоха, ключови фолклорни сборници и значими трудове като „Веда Словена“. Анализират се понятията „фолклор“ и „народно творчество“, както и съвременното разбиране за „народ“.

Съдържание на учебната дисциплина: Начало на интереса към фолклора в Европа: романтизъм и националноосвободителни движения. Национална консолидация и фолклор

на Балканите: раждане на балканските етнологии (Гърция, Сърбия и България в сравнение). Първи дефиниции на фолклора. Широко и тясно разбиране за фолклора. Фолклорът – културно наследство и жива културна система. Синкретизмът на фолклора. Фолклорът на малките групи. Памет и фолклор. Проблемът за класификацията на фолклора. Регионални измерения на фолклора. Разказването. Изследователски проблеми и достижения в наративистиката. Концепции за приказката. Видове приказна проза. Естетически и стилистични особености на приказката. Балканската приказка. Балканската новелистична приказка и анекдотично творчество. Словесно-музикални форми. Песенни жанрове във фолклора на Балканите. Юнашки епос. Балкански обредни песни. Балканската балада. Балканските хайдушки песни. Балканските любовни песни. Съвременната балканска етно-поп музика (бузуки, турбо-фолк, манеле, чалга). Фолклор и фолклоризъм: политическа (зло)употреба с фолклора на Балканите.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на докторантите. Предвиждат се консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсови работи), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др.

АНТРОПОЛОГИЯ НА ЕМОЦИИТЕ

ECTS кредити: 10.0

Седмичен хорариум: 2 л+0 су+18 сп

Форма на оценяване: изпит

Статут на дисциплината: избираема

Семестър: I-III

Методическо ръководство:

Катедра по литература и етнология

Филологически факултет

Лектор: проф. д-р Ана Лулева, Катедра по литература и етнология,

analuleva@swu.bg

Анотация: Курсът разглежда „емоционалния обрат“ в социокултурната антропология, проявил се през последните десетилетия, и поставя акцент върху изследването на емоциите като социокултурно конструирани феномени. Основна цел е да запознае докторантите с антропологичния подход към емоциите, обръщайки специално внимание на субективното измерение на етнографския материал, ролята на саморефлексията и емоционалните аспекти на теренната работа. Курсът е структуриран в две части: теоретична, в която се разглеждат ключови автори и концепции от антропологията на емоциите, и емпирично-дискусийна, в която участниците обсъждат собствения си теренен опит и конкретни въпроси, свързани с техните дисертационни изследвания

Съдържание на учебната дисциплина: Увод в антропологията на емоциите. Емоционално измерение на етнографската работа. Съвременно състояние на изследванията по антропология на емоциите. Културите на чест и срам в Югоизточна Европа. Частно и публично в периода на социализма: любовта при социализма. Памет и възпоменания в контекста на справедливостта. Култури на доверието и недоверието. Политическа култура

и политически емоции. Антропология на страха. Морална икономика на грижата в антропологична перспектива. Авторефлексивния подход в антропологията.

Технология на обучението и оценяване: Обучението се състои от лекционни занятия и самостоятелна работа на докторантите. Предвиждат се консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи и теми (курсони работи), теренна работа (събиране и обработване на материал) и др. Оценяването на придобитите знания по учебната дисциплина се извършва чрез текуща оценка, която се базира на текущия контрол.